

Departementet for Sundhed
Postboks 1160
3900 Nuuk
E-mail: pn@nanog.gl med kopi til mrpd@nanog.gl

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 9132 5688
ANCA@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 22/02471-2

9. NOVEMBER 2022

HØRING OVER UDKAST TIL INATSIARTUTLOV OM CIVILE FORANSTALTNINGER MOD SMITSOMME SYGDOMME

Departementet for Sundhed har ved e-mail af 10. oktober 2022 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til Inatsisartutlov om civile foranstaltninger mod smitsomme sygdomme.

Med udkastet vil den nugældende Inatsisartutlov om civile foranstaltninger mod smitsomme sygdomme blive videreført med tilføjelse af bestemmelser om parlamentarisk kontrol og en række mindre konsekvensrettelser.

Instituttet vil i den forbindelse henvise til sit tidligere høringssvar af 29. oktober 2021, hvori der er en række anbefalinger til, hvordan retssikkerheden og beskyttelsen af frihedsrettigheder kan styrkes i loven.¹ Ikke alle anbefalinger er blevet implementeret, hvorfor instituttet vil gentage de vigtigste af dem – tilpasset nærværende lovudkast - i det følgende:

Foranstaltninger over for en flerhed af personer

Efter lovudkastets § 22 kan Naalakkersuisut fastsætte regler om, at personer, som har befundet sig et bestemt sted, deltaget i en forsamling, et arrangement, en begivenhed eller lignende, hvor der er konstateret smitte med en samfundskritisk sygdom, skal lade sig undersøge af en sundhedsperson eller om nødvendigt lade sig isolere i en egnet facilitet.

¹ Høringssvaret af 29. oktober 2021 er tilgængeligt på:
<https://menneskeret.dk/hoeringssvar/inatsisartutlov-civile-foranstaltninger-smitsomme-sygdomme>.

Bestemmelsen giver mulighed for at fastsætte et "fælles påbud" til en større mængde enkeltpersoner i tilfælde, hvor det ikke er muligt at identificere de enkelte personer, eller hvor det ville være uforholdsmæssigt ressourcekrævende at identificere hver enkelte person. Det er muligt at fastsætte bødestraf for manglende overholdelse af reglerne efter lovens § 59.

Det fremgår ikke af lovbemærkningerne, hvordan regler fastsat i medfør af § 22 skal kunne håndhæves i de tilfælde, hvor det ikke er muligt at identificere de enkelte personer. Det fremgår heller ikke, hvorledes lovudkastets § 43 om oplysningspligt for fysiske personer skal anvendes i denne sammenhæng.

På den baggrund er det instituttets opfattelse, at det ikke bør være muligt at straffe personer for overtrædelse af reglerne. Et strafansvar må i stedet forbeholdes de situationer, hvor en person har fået udstedt et påbud om at skulle lade sig undersøge af en sundhedsperson eller at lade sig isolere efter lovudkastets §§ 9 og 11.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Departementet for Sundhed sikrer, at personer ikke kan straffes for overtrædelse af regler fastsat i medfør af lovudkastets § 22.

Adgang til besøg i egen bolig

Efter lovudkastets § 24 kan Naalakkersuisut for en bestemt periode fastsætte regler for hele eller dele af landet om restriktioner for eller forbud mod, herunder om undtagelser hertil, besøgendes adgang til sygehuse og behandlingssteder, private og offentlige plejehjem, plejeboliger, aflastningspladser, anbringelsessteder, botilbud og lignende.

Besøgsrestriktioner- og forbud kan være meget indgribende og kan i nogle situationer reelt afskære en beboer fra kontakt med sine allernærmeste. Det fremgår ikke af lovudkastet, hvorvidt der kan fastsættes restriktioner i forhold til den del af en boform, som beboeren selvstændigt råder over, og som udgør dennes egen bolig og hjem. Hertil kommer, at beboerne kan opleve sådanne indgreb alene på grund af den boform, de er tilknyttet, uagtet deres risikoprofil for den givne sygdom, og da kravet om nødvendighed og proportionalitet ikke vurderes konkret over for den enkelte person.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Departementet for Sundhed skriver ind i lovudkastet, at restriktioner for og forbud mod

besøgendes adgang alene kan finde anvende på fællesarealer og ikke på arealer, der udgør beboerens egen bolig.

Der henvises til departementets sagsnummer 2022-15279.

Med venlig hilsen

Anncathrine Carl

JURIDISK RÅDGIVER